

AMENDEMENT

Onderwerp:

Wijziging beleid aanschaf voertuigen in de Winternota 2025: Geen verplichte overgang naar elektrische voertuigen.

De raad van de gemeente Edam-Volendam bijeen op 18 december 2025.

Ondergetekende stelt voor het beslispunt:

In te stemmen met de Winternota 2025 en de daarin opgenomen begrotingswijzigingen voor de aanschaf van elektrische voertuigen ter bevordering van de duurzaamheid binnen het gemeentelijk wagenpark.

Als volgt te amenderen:

In te stemmen met de Winternota 2025, met dien verstande dat:

- a. De geplande aanschaf van elektrische voertuigen wordt geschrapt;
- b. Voor de vervanging van het wagenpark prioriteit wordt gegeven aan moderne voertuigen op fossiele brandstof (bijv. Euro 6-norm) of alternatieve brandstoffen, zolang een integrale duurzaamheidstoets niet onomstotelijk de superioriteit van elektrisch rijden aantoonst;
- c. Er een onderzoek wordt ingesteld naar de werkelijke ecologische en sociale voetafdruk van de gehele levenscyclus van de beoogde elektrische voertuigen voordat überhaupt wordt overgegaan tot aanschaf van elektrische voertuigen.
- d. De niet langer benodigde extra gelden aan het saldo begroting toegevoegd worden.
- e. De gevolgen van dit amendement bij te stellen in de Voorjaarsnota 2026

Toelichting:

In de Winternota 2025 wordt op diverse plaatsen extra kosten in de begroting opgevoerd om de overstap naar elektrische voertuigen te maken onder de noemer 'duurzaamheid'. De aanname dat elektrische voertuigen duurzaam zijn is zeer discutabel. De focus op lokale CO₂-uitstoot gaat voorbij aan de integrale milieu-impact en de ethische bezwaren die kleven aan de productie van elektrische voertuigen.

De gemeente Edam-Volendam kan en mag geen bloed aan de handen hebben als het gaat om kinderarbeid en moet daar ook krachtig stelling tegen nemen. Ook is er geen enkele reden om de inwoners van Edam-Volendam te laten opdraaien voor de extra kosten van onhoudbare duurzaamheidsidealen.

Overwegende dat:

1. **Milieu-impact van grondstoffenwinning:** De productie van lithium-ion accu's vereist enorme hoeveelheden water en energie. Het delven van grondstoffen zoals lithium, kobalt en nikkel leidt tot grootschalige landschapsvernietiging en bodemvervuiling in kwetsbare gebieden (zie voetnoten).
2. **Sociale misstanden en kinderarbeid:** Een significant deel van de wereldwijde kobaltvoorraad is afkomstig uit de Democratische Republiek Congo, waar volgens rapporten van onder andere Amnesty International nog steeds op grote schaal sprake is van kinderarbeid en levensgevaarlijke werkomstandigheden in de mijnbouw (zie voetnoten).
3. **Integrale levenscyclusanalyse (LCA):** Wanneer de volledige keten wordt meegerekend — van mijnbouw en transport tot de energie-intensieve productie van batterijen — is de ecologische winst ten opzichte van moderne, zuinige verbrandingsmotoren op de korte en middellange termijn marginaal of zelfs negatief (zie voetnoten).
4. **Recyclingproblematiek:** De grootschalige verwerking van afgedankte accupakketten staat nog in de kinderschoenen en vormt een toekomstig milieuprobleem dat in de huidige plannen onderbelicht blijft.
5. **Kosten:** Elektrische voertuigen zijn significant duurder dan conventionele voertuigen. Door hun fors zwaardere gewicht is de wegenbelasting ook fors duurder. Daar zit nu nog een subsidie op maar die verdwijnt ook binnen afzienbare termijn. De bandenslijtage op elektrische voertuigen is fors hoger dan op conventionele voertuigen door hun gewicht en de snelheid waarmee opgetrokken kan worden. De veronderstelde verdere lagere onderhoudskosten – waarvoor hard bewijs nog ontbreekt – wegen niet op tegen de hogere aanschaf, bandenslijtage en wegenbelasting.

Partijnamen en -logo's indienende fracties:

Indien het amendement is aangenomen, wordt het raadsbesluit aangepast.

Voetnoten:

- *Amnesty International:* "Time to Recharge" rapport over mensenrechtenclausules en kinderarbeid in de kobaltketen.
- *International Energy Agency (IEA):* Rapporten over de "Mineral Requirements of Clean Energy Transitions", die de enorme toename in vraag naar schaarse grondstoffen en de bijbehorende ecologische druk beschrijven.
- *Wetenschappelijke studies (o.a. ADAC/Joanneum Research):* Vergelijkende LCA-studies die aantonen dat de "CO₂-rugzak" van een EV pas na zeer hoge kilometrages wordt ingelopen ten opzichte van moderne diesels of benzinevoertuigen.